

Sygn. akt II CSK 750/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrzkowski

w sprawie z powództwa M. Ś.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w S.
o uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 czerwca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pełnomocnik powódki M. Ś. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 czerwca 2013 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że powołane przesłanki zostały wykazane.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Konieczne jest wyjaśnienie, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie i dlaczego jest ono istotne, albo określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np. postanowienia z dnia 10 maja

2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, Nr 12, poz. 151).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (zob. np. postanowienie SN z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, nie publ.; postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II PK 220/08, nie publ.).

Należy zauważyć, że na przedstawione przez skarżącą pytania można znaleźć odpowiedź w orzecznictwie. Po pierwsze, nie budzi wątpliwości, że sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę nieważność czynności prawnej, jednak tylko na podstawie materiału zebranego zgodnie z regułami obowiązującymi w prawie procesowym (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2005 r., III CZP 26/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 63 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 lipca 2000 r., I CKN 290/00, nie publ., z dnia 10 września 2004 r., I PK 592/03, OSNP 2005, nr 14, poz. 202, z dnia 12 maja 2005 r., V CK 556/04, OSP 2007, nr 2, poz. 15, z dnia 26 stycznia 2006 r., II CK 374/05, Biul. SN 2006, nr 5, poz. 12, z dnia 11 stycznia 2008 r., V CSK 283/06, nie publ. i z dnia 12 grudnia 2008 r., II CNP 82/08, nie publ., wyrok SN z 3 listopada 2010 r., V CSK 142/10, niepubl.). W orzecznictwie wyjaśniono także, że każdy członek spółdzielni mieszkaniowej ma interes prawny we wniesieniu powództwa o stwierdzenie niezgodności z prawem uchwały walnego zgromadzenia (art. 42 § 2 ustawy z 1982 r. – Prawo spółdzielcze). Źródłem interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. jest stosunek członkostwa w spółdzielni, z którego wynika m.in. uprawnienie do udziału w walnym zgromadzeniu. Jeżeli członek spółdzielni ma prawo zaskarżyć uchwałę, wytaczając powództwo o jej uchylenie (art. 42 § 3 i 4 Prawa spółdzielczego), to oczywisty staje się jego interes prawny we wniesieniu powództwa ustalającego (art. 189 k.p.c.), mającego taki sam cel unicestwienia uchwały sprzecznej z prawem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2013 r., I CSK 382/12, OSNC-ZD 2013, nr 4, poz.

80). Jeśli chodzi o obowiązek podania w projektach uchwał nazwisk kandydatów, to jak ustalił Sąd Apelacyjny nie zawsze będzie to możliwe, gdyż w świetle statutu spółdzielni kandydaci mogą być zgłaszani także na pierwszej części walnego zgromadzenia. Nie można twierdzić, że członkowie pierwszej części walnego zgromadzenia są uprzywilejowani, skoro wszyscy członkowie mają równe prawo zgłoszenia swoich kandydatur pisemnie do zarządu na 15 dni przed rozpoczęciem walnego zgromadzenia. Co więcej, Sąd Apelacyjny ustalił, że uchwała o wyborze uzupełniającym członków rady nadzorczej była poddana pod głosowanie na wszystkich częściach walnego zgromadzenia i nie stwierdził uchybień w zakresie przeprowadzenia głosowania, ustalenia jego wyników, ani samego podjęcia kwestionowanej uchwały. W toku postępowania powódka nie wykazała także, aby pominięcie nazwiska M. K. w projekcie uchwały miało istotny wpływ na wynik głosowania.

Skarga nie mogła być także uznana za oczywiście uzasadnioną. Powołanie się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga od skarżącej sformułowania w uzasadnieniu wniosku odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność. Skarga jest oczywiście uzasadniona wówczas, kiedy zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. zamiast wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343 czy też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2012 r., III PK 79/11, LEX nr 1215619). Nie chodzi więc o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Zarzuty podnoszone przez skarżącą nie cechują się tak rozumianą oczywistą zasadnością.

Na marginesie należy także wskazać, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi

występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, niepubl.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]